

ZADAR
TOURIST
BOARD

Poznaj.
Poczuj.
Odkryj.

Zadar

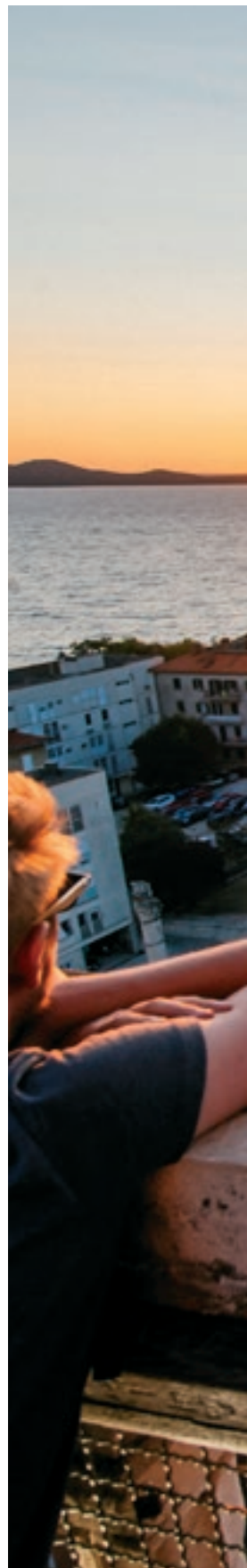
REGION
ZADAR

Przygoda zaczęła się trzy tysiące lat temu

Nie wszystkie historie są znane, ani tajemnice odkryte. Dziedzictwo kulturowe Zadaru sięga czasów starożytnych, niektóre pozostałości zawierają wiele sekretnych wątków. Zabytki architektury i sztuki oraz słowo pisane znajdują się prawie w każdym zakamarku starówki, a traktowane są jako strażnicy dziedzictwa i minionych czasów.

Wystarczy się rozejrzeć dookoła i spojrzeć na odpowiednie miejsce. Pod koniec epoki brązu lub na początku wczesnej epoki żelaza, co najmniej trzy tysiące lat temu, Zadar stał się osadą i wedle legendy opowiadanej przez renesansowego, zadarskiego poetę Petara Zoranicia, został założony przez legendarnego Jazona i Argonautów. Mityczny żeglarz podążał wschodnią częścią Adriatyku, jednym z morskich odgałęzień Bursztynowego Szlaku od Bałtyku, aż do Włoch i Grecji. Centralne położenie Zadaru na wschodnim Adriatyku w głębokiej zatoce wydawało się bezpiecznym i spokojnym portem. Trzy tysiące lat później Zadar jest nadal bezpiecznym portem dla podróżników i spokojną przystanią dla wielu turystów z całego świata. Starożytna nazwa miasta Iadera (Jadera, Adriatyk) świetnie oddaje położenie Zadaru nad Adriatykiem i jego odwieczny wielkomiejski charakter. Republiki, imperia, królestwa, księstwa i federacje upadały, natomiast obecność miasta była stała w czasach, które minęły oraz tych, które nadeszły. Część bujnej przeszłości Zadaru została wpisana na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO w 2017 roku. Bedemii zadarskich pobuna, słynne mury miejskie, które mieszkający Zadar nazywają Muraj, zostały dziś odrestaurowane i zmienione w piękną promenadę. Mury te stanowią dziś kamienną część przeszłości miasta, utrzymując status dobra kultury. Ale Zadar to o wiele więcej. Jego ulice i uliczki, place, parki, promenady skąpane w niebiańskiej czystości Adriatyku, liczne kościoły i zabytki nawiązują do starożytności, a nowoczesne instalacje, takie jak Powitanie Słońca i Organy Morskie, są wizją współczesności i inspiracją dla nowych podróżników.

To właśnie tu, trzy tysiące lat temu, zostały postawione pierwsze fundamenty i zaczęła się przygoda.

Forum

Od pierwszego wieku p.n.e. Forum było głównym miejscem spotkań rzymskich żołnierzy, duchownych, urzędników Republiki, a później Imperium, a także kupców i wszystkich mieszkańców Zadaru w starożytności. W okresie swojej największej świetności było otoczone z trzech stron wspaniałym portykiem. Forum jest jednym z symboli miasta, a zarazem miejscem, którego nie sposób ominąć.

- 1 Forum sfotografowane z góry
- 2 Forum i kościół św. Donata

Mury miejskie i UNESCO

W 2017 roku Komitet Światowego Dziedzictwa UNESCO zdecydował, aby słynne zadarskie mury miejskie zostały wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa jako część dziedzictwa kulturowego. Bramy lądowe średniowiecznego Zadaru zostały zbudowane w 1543 roku i nadal emanują tą samą tajemniczością i podziwem. Od historycznej Bramy Lądowej, na której opierają się mury miejskie, aż po budynek Uniwersytetu i port Foša – tędy prowadzi obowiązkowa trasa promenady dla podróżników i turystów oraz jest to jeden z najbardziej rozpoznawalnych symboli miasta.

1 Fosa i brama lądowa

Kościół świętego Donata

Ten monumentalny, średniowieczny kościół został zbudowany w IX wieku na wzór architektury wczesnoromańskiej (bizantyjskiej). Najpierw nosił imię Świętej Trójcy, a dopiero później imię biskupa Donata, który go zbudował. Często odbywają się w nim koncerty muzyczne. Kościół ten jest najbardziej charakterystycznym zabytkiem i poświęcono mu wiele pieśni.

1 Wnętrze kościoła św. Donata

2 Wieczory muzyczne w kościele św. Donata

Rozświetlony ciepłem i blaskiem

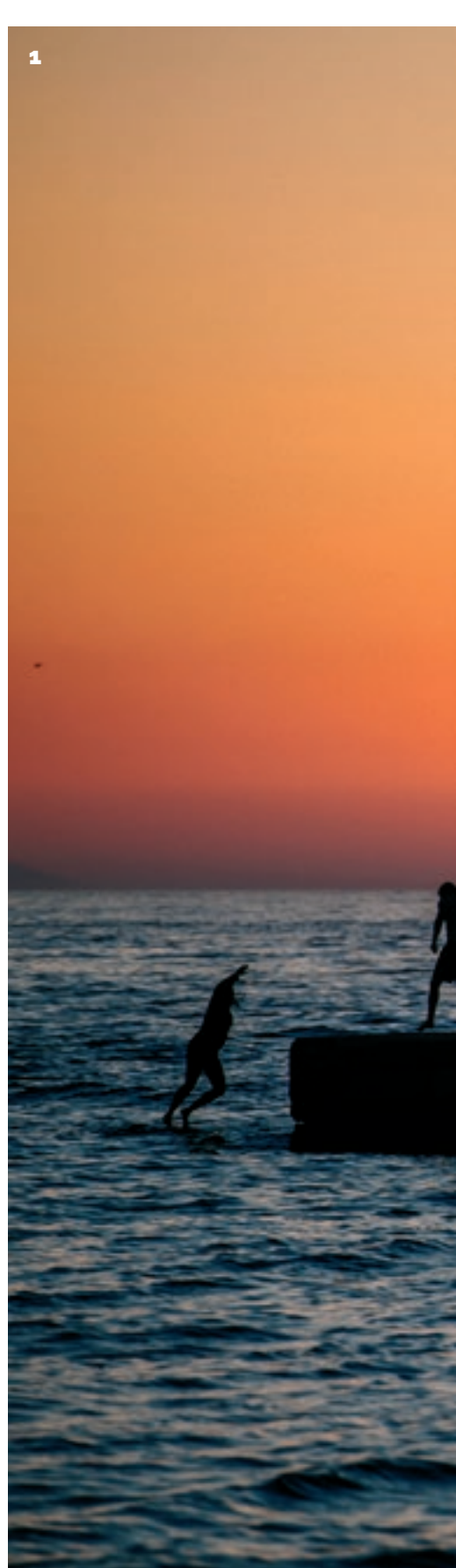
Leniwe popołudniowe słońce powoli zbliża się do horyzontu, choć wydaje się tryskać mocą. Całe starożytne forum w Zadarze jest oświetlone ciepłem, a w oknach Muzeum Archeologicznego lśni jego odbicie na miedzianej bransoletce. Wzorowana na biżuterii z motywami spirali z epoki żelaza, jest jednym z wielu przedmiotów wykonanych przez mistrzów w muzeum, którzy po inspirację sięgają trzy tysiące lat wstecz. Od tego czasu półwysep zadarski, znacznie zmienił swoje oblicze, a jego centralny plac został w międzyczasie ozdobiony najcenniejszym zabytkiem wczesnośredniowiecznej architektury – kościołem św. Donata. I tak tu sobie spokojnie śpi ten Donat.

Jego uśpiony przedromański strój dominuje dziś na Forum, niewątpliwie, ciesząc się uwagą i podziwem, którym darują go przechodni. Pomimo wzlotów i dramatycznych upadków, wydaje się, że wspaniałe dni dla Forum i św. Donata nigdy nie minęły. Z tego wiru historycznych przemian wyrósł Zadar, który do początku XX wieku był najważniejszą jednostką administracyjną Dalmacji i siedzibą władzy politycznej różnych republik, królestw czy imperiów na wschodnim wybrzeżu adriatyckim. W oświetlonym przez Słońce Muzeum Archeologicznym, które się leniwie opiera o zadarski Forum, znajdują się artystyczne i materialne świadectwa minionych epok. Zadar jest w tym miejscu, niczym muzeum na wolnym powietrzu, zakodowana tamgłówek czasu w przestrzeni.

Ślady przeszłości są widoczne na każdym kroku, a szczególnie w architekturze kościelnej. W Zadarze znajduje się kościół św. Donata, kościół św. Marii, katedra św. Anastazji, kościół św. Chryzogona, kościół św. Szymona, kościół i klasztor franciszkański Matki Boskiej Zdrowia, kościół św. Andrzeja i św. Piotra, kościół św. Eliasza – proroka, klasztor św. Michała, kościół św. Dominika i pozostałości kościoła Stomorica ze wczesnego średniowiecza.

W roku 1991 po ogłoszeniu niepodległości przez Republikę Chorwacji, miasto Zadar i okolica w październiku 1991 roku zostały zaatakowane z bezprecedensową siłą armii jugosłowiańskiej w celu podboju i zniszczenia miasta. Zadar był kilkakrotnie całkowicie otoczony, ostrzelany i zniszczony, a zabytkowe dziedzictwo Zadaru znacznie na tym ucierpiało.

Burzliwa przeszłość ożywa po drugiej stronie zwierciadła – w duchowym życiu miasta.

Pałac Rektora i Providura

Pałac Rektora i Providura to nowoczesny kulturalno-historyczny kompleks odrestaurowany dzięki środkom unijnym. Atrakcja turystyczna, która w jednym miejscu łączy przestrzeń muzealną i galeryjną, salę koncertową, sale multimedialne, przestrzeń edukacyjną i twórczą, stanowi nowe społeczne, kulturalne i turystyczne centrum miasta.

- 1 Dziedziniec Pałacu Rektora
- 2 Stała wystawa Pałacu Rektora

Katedra świętej Anastazji

Zbudowana na przełomie XII i XIII wieku zadarska katedra ma bogato zdobioną fasadę i imponujące trójnawowe wnętrze z pozostałościami fresków w bocznych absydach. Katedra została zbombardowana podczas II wojny światowej i po czym została odbudowana. Na ołtarzu w lewej absydzie znajduje się marmurowy sarkofag z relikwiami św. Anastazji, natomiast na chórze są bogato rzeźbione siedzenia dla chóru. Szklane lobby pozwala zajrzeć do środka nawet, gdy katedra jest zamknięta. Wskazówka: aby podziwiać panoramiczny widok warto wspiąć się na wieżę katedry.

1 Katedra św. Anastazji

2 Wnętrze katedry św. Anastazji

Złoto i srebro Zadaru

W obrębie klasztoru kościoła świętej Marii w Zadarze powstała reprezentacyjna Stała Wystawa Sztuki Kościelnej. To jedna z najcenniejszych wystaw w Chorwacji, popularnie nazywana Złotem i Srebrem Zadaru. W ośmiu salach olśniewających pięknem błyszczy bezcenny skarb przechowywany przez siostry benedyktynki.

1 Korona królowej Elżbiety Bośniaczki z XIV wieku

2 Relikwiarze przeznaczone do przechowywania świętych relikwii i szczątków świętych

1

Muzeum Archeologiczne w Zadarze

Otwarte początkiem XIX wieku Muzeum Archeologiczne to najstarsze muzeum w Zadarze i drugie najstarsze w Chorwacji. Przechowuje ponad 100 000 przedmiotów archeologicznych ze wszystkich okresów kulturowych i historycznych - od paleolitu do końca XI wieku. W ramach warsztatów w muzeum powstają ręcznie robione pamiątki - od amfor, naczyń i strzątek po biżuterię.

1 Muzeum Archeologiczne

Muzeum szkła antycznego

Muzeum Szkła Antycznego jest jedyną w swoim rodzaju instytucją kulturalną nie tylko w Chorwacji, ale i na całym świecie. Posiada wyspecjalizowaną kolekcję archeologiczną z ponad 5000 szklanymi przedmiotami z okresu starożytności od I wieku p.n.e. do V wieku n.e. W muzeum można znaleźć stałą ekspozycję i wyjątkowo ciekawy warsztat szklarski, w którym ręcznie wykonuje się repliki antycznego szkła.

1 Muzeum szkła antycznego

W mieście jak w niebie

Od skweru Królowej Jeleny Madijevki, jako pierwszego publicznego parku miejskiego powstałego w czasach, gdy Zadar był jeszcze miastem-twierdzą, po Park Vladimira Nazora, który został uznany za pomnik przyrody - kamienna esencja Zadaru obfituje w zielone oazy. W Zadarze mamy również park Vruļje z potokiem, który jest poza starówką, a od niedawna jest tam młyn wodny. Skwer Matki Bożej Zdrowia to przyjemne schronienie dla spacerowiczów przy placu Trzech Studni (Trg Tri Bunara) z kościołem Matki Boskiej Zdrowia. Miejsca te są zrobione z myślą o spacerach i rozkoszowaniu się każdą chwilą.

Podobnie jak wszystkie inne ważne miasta śródziemnomorskie, Zadar to otwarta promenada z placami, na których toczy się życie. Plac Narodni trg był centrum życia publicznego od już od połowy tysiąclecia, a plac Petara Zoranicia, poświęcony słynnemu zadarskiemu pisarzowi renesansu, jest współczesnym centrum wszystkich wydarzeń rozrywkowych w Zadarze. Obok znajduje się Plac Pięciu Studni (Trg Pet Bunara) z Wieżą Kapitana z XVI wieku.

Zadar rzadko był nazywany swoim imieniem. Wszystkie większe centra Dalmacji mieszkańcy okolicznych miejscowości i wysp nazywali Miastem, niczym serce i układ krwionośny jednego ciała rozproszonego na lądzie i morzu. I to w Mieście właśnie, na zadarskiej promenadzie, gdzie kiedyś słynny Hitchcock cieszył się wieczorną fantazją i najpiękniejszym zachodem słońca na świecie, dziś grupy spacerowiczów podziwiają instalację Powitanie Słońca i Morskie Organy. Być może to tu - jak mówi poeta - załoga statku Argo zatrzymała się, a zbudowanie kamiennej osady było sensem ich legendarnego rejsu. Jazon na tych obszarach szukał złotego runa, które jest symbolem bogactwa i stawy. Fale morskie noszą mity i legendy, stąpając przeszłość z teraźniejszością i teraźniejszość z wiecznością.

Powitanie Słońca

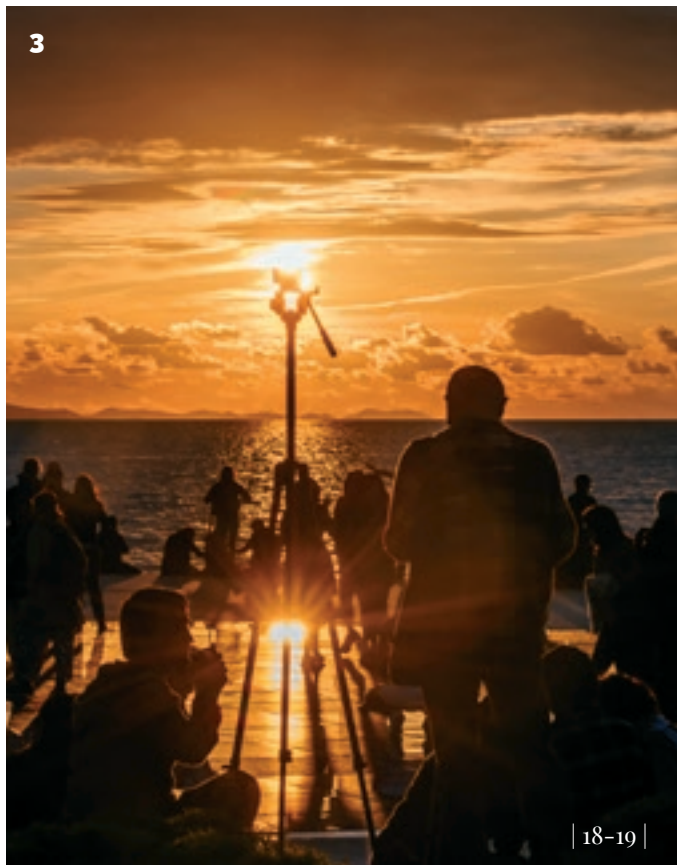
Nowoczesna instalacja Powitanie Słońca (Pozdrav Suncu) składa się z 300 wielowarstwowych szklanych paneli w kształcie koła o średnicy 22 metrów. Powitanie Słońca znajduje się bezpośrednio przy Morskich Organach, kolejnej nowoczesnej kompozycji na nabrzeżu Zadaru. Dzięki temu wspaniałemu projektowi, Zadar znalazł się na pierwszych stronach wszystkich światowych gazet i portali turystycznych.

1, 2, 3 Pozdrowienie Słońca

2

3

Organy morskie

Organy morskie to specjalna instalacja, która zajmuje siedemdziesiąt metrów nadbrzeża Zadaru. Wewnątrz tego systemu, na poziomie najniższego odpływu, zainstalowano 35 rur o różnych długościach, średnicach i nachyleniach. O zachodzie Słońca rozgrywa się świetlna gra Powitania Słońca przy akompaniamencie morskich organów.

1 Organy morskie

2 Starówka sfotografowana z góry

1

2

Barkajoli czyli zadarscy gondolierzy

Spacerując wzdłuż wybrzeża Zadaru, można skrócić sobie drogę do starówki i przeptynać na drugą stronę barką. Od XIV wieku barkajoli jako niestrudzeni strażnicy tradycji przewożą pasażerów małymi łodziami bez względu na warunki pogodowe. Tradycja jest przekazywana z pokolenia na pokolenie.

1 Barkajoli (zadarscy gondolierzy)

1

Pomnik Sfinksa

Przytłoczony przedwczesną śmiercią swojej żony Attyli, słynny mieszkaniec Zadaru Giovanni Smirić kazał zbudować betonowego sfinksa na jej cześć w 1901 roku. Sfinks jest w części miasta zwanej *Brodarica*, w parku na terenie willi w zatoce Maestral. Legenda głosi, że spełnia życzenia miłosne wszystkich romantycznych dusz.

1, 2 Sfinks

Legenda

1. Forum
2. Mury miejskie i UNESCO
3. Kościół św. Donata
4. Pałac Rektora i Providura
5. Katedra św. Anastazji
6. Złoto i srebro Zadaru
7. Muzeum Archeologiczne
8. Muzeum szkła antycznego
9. Pozdrowienie dla słońca
10. Organy morskie
11. Barkajoli (zadarscy gondolierzy)
12. Sfinks

Impressum/Dla wydawcy: Wspólnota turystyczna Zadaru/Fotografie: Archiwum Chorwackiej Wspólnoty Turystycznej, Archiwum Wspólnoty Turystycznej Zadaru, Stipe Surać, Alan Grubelić, Tim Ertl, Filip Braća, Mladen Radolović Mrlja, Davor Strenja, Velid Jakupović Gricko, Dino Stanin/Design: Mladen Košta, Hoba /druk: Printera grupa d.o.o./© Zadar Tourist Board Q2-2021, Jurja Barakovića 5, 23000 Zadar, +385 (0)23 316 166, info@zadar.travel, www.zadar.travel

Odkryj Zadar z aplikacją **SECRET ZADAR!**

Szukasz zakwaterowania? Skorzystaj z aplikacji **ZADAR TRAVEL!**

Zadar – poczuj, że żyjesz!

www.zadar.travel

CHORWA-CJA
Pełna życia